

Motion till riksdagen 2007/08:Sk27

**av Marie Engström m.fl. (v)
med anledning av prop. 2007/08:55**

Nya skatteregler för pensionsförsäkring, m.m.

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om resurser till Skatteverket.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översyn av beskattningen av pensionsförsäkringar.

2 Propositionens innehåll

I propositionen föreslås nya skatteregler för pensionsförsäkringar. Bakgrunden är att svensk lagstiftning annars riskerar att inte vara förenlig med EG-rätten. Det krav som finns i dag, att en pensionsförsäkring ska vara meddelad i Sverige för att avdrag ska medges för premiebetalningar till försäkringen, utvidgas till att gälla hela EES-området. I förslaget poängteras också att de särskilda regler som gäller för beskattning av pensionssparande inte får öppnas upp för annat sparande. Det innebär att det krävs ytterligare åtgärder för att kunna upprätthålla en tillfredsställande kontroll, t.ex. föreslås en utvidgad avskattningsregel.

3 Gällande regler

Livförsäkringar är antingen en kapital- eller pensionsförsäkring. En försäkring som inte uppfyller villkoren för en pensionsförsäkring är en kapitalförsäkring. En pensionsförsäkring ska avse sparande för att trygga försörjning i ett senare skede i livet. Villkor som ska vara uppfyllda för att vara en pensionsförsäkring regleras i inkomstskattelagen. Eftersom det vid både privat

Fel! Okänt namn på

pensionssparande och tjänstepensionssparande medges uppskov med beskattning till dess pensionen betalas ut, byggs en stor skattekredit upp.

4 Nya krav för pensionsförsäkring

Med hänvisning till EG-rätten strider de svenska reglerna för beskattning av pensioner mot bl.a. friheten för arbetstagare att röra sig mellan medlemsstater och den fria etableringsrätten. Därför menar regeringen att etableringskravet måste utvidgas till att gälla inom hela EES-området. Innebörden blir att alla försäkringar som meddelas av ett försäkringsföretag från ett fast driftsställe inom EES och uppfyller kraven för pensionsförsäkring skattemässigt kommer att klassificeras som pensionsförsäkring. Beträffande avkastningsskatten kommer enligt förslaget det system som i dag gäller för utländska kapitalförsäkringar att utvidgas och även gälla pensionsförsäkringar. Det innebär att försäkringstagaren blir skattskyldig till avkastningsskatt på försäkringen.

För att kunna häva det s.k. flyttstoppet krävs i propositionen både utvidgad uppgiftsskyldighet och utvidgad skattskyldighet för avskattning. Syftet är att förhindra otillåten hantering av försäkringen. Ett pensionsförsäkringsavtal ska därför innehålla ett skriftligt åtagande om att lämna kontrolluppgifter till Skatteverket om pensionsförsäkringen. Flera remissinstanser, bl.a. Skatteverket, befarar stora kontrollproblem. Eftersom de nya reglerna kommer att ta resurser i anspråk kan det få betydelse för annan verksamhet.

Det finns remissinstanser som ifrågasätter om ett avtalsvillkor om kontrolluppgiftslämnande kan vara förenligt med EG-rätten. Ett annat problem som kan torna upp sig gäller de EES-länder som har en sekretesslagstiftning som förhindrar att vissa uppgifter lämnas ut.

För att förhindra att pensionsförsäkringar hanteras på ett otillåtet sätt och i strid med villkoren eller i de fall kontrolluppgifter inte kommer in till Skatteverket, föreslås en utvidgad avskattningsregel. Det innebär att ett belopp motsvarande det kapital som hänförs till försäkringen, uppräknat med faktor 1,5, tas upp som inkomst av tjänst.

Det finns en risk att det kan få negativa konsekvenser för den enskilde försäkringstagaren i de fall där han/hon inte medverkat till att man utlöst beskattning och heller inte haft möjlighet att påverka detta. Det kan t.ex. gälla fall där försäkringsgivaren inte skickar kontrolluppgift till Skatteverket. I det här sammanhanget menar Lagrådet att avskattning kan strida mot artikel 6.1 i Europakonventionen.

5 Flyttstoppet

Regeringen föreslår att flyttstoppet avskaffas. Från den 1 maj 2008 ska det finnas möjlighet att överföra hela värdet i en pensionsförsäkring till en annan pensionsförsäkring avseende försäkringar tecknade före den 2 februari 2007

(äldre försäkringar). Överlåtelse av ett gammalt pensionsförsäkringsavtal till en försäkringsgivare inom EES-området föreslås kunna göras fr.o.m. den 1 januari 2009.

I syfte att kunna få ökad kontroll och erfarenhet av ett nytt regelverk föreslog Skatteverket i sitt remissvar att äldre försäkringar som avsåg överföring till andra EES-länder inte ska omfattas av förändringen. Jämfört med det ursprungliga förslaget flyttar nu regeringen fram ikraftträdandet vad gäller äldre pensionsförsäkringar att gälla fr.o.m. den 1 januari 2009.

Man bör ändå ifrågasätta om vi redan nu ska fatta beslut om ikraftträdande vad gäller gamla försäkringar som avser överföring till andra EES-länder. En kontrollstation för ett senare avgörande kan vara en bättre lösning.

6 Översyn av regelsystemet

När etableringskravet utvidgas kommer alltså möjligheten att kontrollera sambandet mellan avdragsrätt och beskattning av utbetalning från en pensionsförsäkring att minska kraftigt. Möjligheten att bevaka den skattekredit som byggts upp kan därmed komma att försämrats avsevärt.

Regeringens förslag om utvidgad uppgiftsskyldighet och tuffare regler angående avskattning kan till en viss del begränsa dessa negativa konsekvenser, men långtifrån komma till rätta med ett befarat framtida skattebortfall. Det finns naturligtvis utrymme att diskutera en annan nivå på uppräkningsfaktorn vid avskattning eller datum för upphävt flyttstopp. Vi menar att det förmodligen inte helt går att komma till rätta med de problem som en utvidgning av reglerna för pensionsförsäkringar skapar.

Vi noterar också att Skatteverket kommer att få ökade arbetsuppgifter. Det var bl.a. därför man ville senarelägga flera av regeringens förslag. Det är anmärkningsvärt att Skatteverket inte kommer att få några ytterligare ekonomiska resurser med anledning av de föreslagna regeländringarna för pensionsförsäkringar. Det innebär att resurser som t.ex. skulle kunna användas till att bekämpa internationell ekonomisk brottslighet får stå tillbaka. Vad som ovan anförts om Skatteverkets resurser bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I en samlad bedömning anser Vänsterpartiet att det är nödvändigt att göra en total översyn av beskattningen av pensionssparande för att få långsiktigt hållbara regler. I det sammanhanget ska möjligheten att helt slopa den individuella avdragsrätten för pensionsförsäkringar prövas. Om regeringens förslag (ovan) genomförs ska utredningens resultat ställas mot vunna erfarenheter av de nya reglerna för pensionsförsäkringar. Vad som ovan anförts om en översyn av beskattningen av pensionssparande bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 6 mars 2008

Marie Engström (v)

Ulla Andersson (v)

Jacob Johnson (v)

LiseLotte Olsson (v)

Kent Persson (v)

Wiwi-Anne Johansson (v)

Kalle Larsson (v)

Peter Pedersen (v)